

s primeri transformacije rudarskih območij v turistična (Bleiberg za Dobračem), klasična objezerska turistična središča (Spittal, Millstat, Vrba ipd.) ter zdraviliška (Radenthein), zanimive primere uspešne transformacije kmetijstva in zemljiške strukture (zgornja Dravska dolina), posebno pozornost pa bomo namenili vprašanju slovenske manjšine na Koroškem.

Program: Odhod s Trga osvoboditve ob 6.00 v smeri proti Kranjski gori. Prehod meje pri Ratečah ter preko Megvarij v Avstrijo. Bistrica v Zilji - Bleiberg - dravska dolina - Spittal - Millstatt - Radenthein - Feldkirchen (Trg) - mimo Osojskega jezera - Kostanje - Vrba - Otok - Jedvovca (Pyramidenkogel) z lepim razgledom po vsej Celovski kotlini - Celovec. Prenočevanje v Celovcu. Drugi dan mimo Gospe svete in vojvodskega prestola na grad Hochosterwitz (Ostrovica, ogled), nato v smeri Bruckl (Mostič) - Djekše - Grebinj - Bleiburg - po Podjuni - Železna Kapla. Preko mejnega prehoda Jezersko domov. Prihod v Ljubljano predvidoma ob 19.00.

Strokovno vodstvo: Drago Kladnik, Jernej Zupančič.

Cena: 360 din, nečlani 390 din (prevoz, organizacija); cca 250 ATS (prenočišče, vstopnine).

Prijava: do 12. 10. 1991, Zemljepisni muzej.

Pogoji: potni list.

3. Sojuz na geografskite združenija na SR Makedonija, Geografski institut PMF, 91010 Skopje,

4. 1962,

5. enkrat letno.

Geografski razgledi so osrednja revija Geografskega društva SR Makedonije. Redno, enkrat letno izhaja od leta 1962. Revija obsega do dvesto strani, prispevki so v cirilici, strokovne razprave imajo tudi povzetke v enem od svetovnih jezikov ter UDK vrstilce.

Vsebina vsakega zvezka je razdeljena v tematske sklope. V prvem delu so objavljene strokovne razprave makedonskih geografov, ki v prispevkih obravnavajo različne geografske elemente, vezane na Makedonijo kot celoto (primer iz zadnjega zvezka revije: raba tal na privatnih kmečkih gospodarstvih, izseljevanje v tujino iz kmečkega okolja itd.), večje regije in občine (hipsometrija Skopske kotline, prebivalstvo v regiji Gevgelija - Valandovo, klimatske značilnosti v občini Makedonski Brod itd.) ali posamezna naselja (turizem v Gostivarju itd.).

Geografski razgledi bralce seznanijo tudi z življenjskimi jubileji vidnih geografov.

1. GEOGRAFSKI VIDIK,

2. Naučno - popularno spisanje,

3. Sojuz na geografskite združenija na SR Makedonija, Geografski institut PMF, 91010 Skopje,

4. 1970,

5. neredno, občasno.

Geografsko društvo izdaja poljudnoznanstveno revijo Geografski vidik, ki je pričela izhajati leta 1970. Prva leta je vsako leto izšel en zvezek, zadnji s številko šest pa je iz leta 1981. Prvotno redno izhajanje je zavrlo pomanjkanje finančnih sredstev za tisk geografskih publikacij.

Geografski vidik objavlja krajše geografske prispevke. Obseg revije je do sto strani. Članki so obogateni s črno-belimi fotografijami in skicami. Vsebina je zelo pestra. Večji del je namenjen regionalni geografiji Jugoslavije (v zadnji številki so prispevki o Ljubljani, Fruški gori, Šar planini, Skadarskem jezeru). Zanimarjena pa niso niti ostala področja družbene in fizične geografije ter posebej geografije v šoli.

1. POSEBNO IZDANIE,

2. -,

3. Sojuz na geografskite združenija na SR Makedonija, Geografski institut PMF, 91010 Skopje,

4. 1974,

5. občasno.

Geografsko društvo SR Makedonije je izdajatelj periodične publikacije Posebno izdanie. Publikacija izhaja občasno, do sedaj so izšle le tri knjige, ki imajo značaj

GEOGRAFSKE PERIODIČNE PUBLIKACIJE - MEKEDONIJA

✓ Janja Turk

Geografi v Makedoniji predstavljajo svoje raziskave v nekaj periodičnih publikacijah, ki bolj ali manj redno izhajajo v Makedoniji.

Geografsko društvo SR Makedonije je izdajatelj treh periodičnih publikacij. Najdaljšo tradicijo imajo Geografski razgledi, osrednja makedonska geografska revija, ki izhaja kot letnik že od leta 1962. Geografski vidik je poljudnoznanstvena revija, namenjena popularizaciji geografije. V publikaciji Posebno izdanie pa so objavljeni referati z geografskih simpozijev v Makedoniji.

Geografski institut PMF izdaja publikaciji Godišen zbornik in Posebno izdanie. Prvi prinaša geografske strokovne članke, v drugem pa so objavljene geografske monografije.

Zadnja leta izmed vseh omenjenih publikacij redno izhaja le osrednje društveno glasilo Geografski razgledi. Izdajateljska dejavnost pri ostalih revijah zaradi vse manjših sredstev za publiciranje vse bolj peša.

1. GEOGRAFSKI RAZGLEDI,

2. -,

zbornika. V vseh treh so objavljeni referati z geografskih simpozijev, ki jih je organiziralo Geografsko društvo SR Makedonije. V prvem zvezku so objavljeni referati znanstvenega srečanja ob petindvajseti obletnici Geografskega društva SR Makedonije. V drugi številki so zbrani referati na temo turizma in zaščite življenjskega okolja. V zadnjem zvezku so objavljeni prispevki s simpozija o prirodnih in sociogeografskih problemih planinskih območij.

UČITELJSKI TOVARŠ (ŠT. 24, LETO 1872) Milan Orožen Adamič

1. GODIŠEN ZBORNIK,
2. geografija,
3. Prirodno - matematički fakultet na Univerzitetot "Kiril i Metodij", Institut za geografija, 91010 Skopje, p.p. 162,
4. 1948,
5. enkrat letno.

Geografsko periodično publikacijo Godišen zbornik izdaja Geografski institut PMF Univerze Kiril i Metodij v Skopju. Svoje začetke ima v reviji Godišen zbornik Filozofske fakultete v Skopju že leta 1948. Od leta 1969 izhaja kot publikacija Geografskega instituta v Skopju.

Godišen zbornik je letnik, objavlja geografske prispevke v makedonskem jeziku, cirilici, s povzetki v enem od svetovnih jezikov in UDK vrstnici. Tekst je dopolnjen s tabelami, grafikoni in črno-belimi fotografijami.

Avtorji v razpravah obravnavajo različne geografske elemente, vezane na Makedonijo. Razprave so rezultat dolgoletnih proučevanj in tematike usmerjenosti posameznih geografov. V zadnjem devetindvajsetem zvezku so med drugimi naslednji prispevki: strukturne spremembe v SR Makedoniji 1061-1981, determinante razvoja naselij v Skopski kotlini, značilnosti počitniških bivališč po občinah SR Makedonije.

1. POSEBNO IZDANIE,
2. -,
3. Prirodno - matematički fakultet na Univerzitetot "Kiril i Metodij", Institut za geografija, 91010 Skopje, p.p. 162,
4. -,
5. občasno.

Posebno publikacijo z naslovom Posebno izdanie izdaja Geografski institut PMF v Skopju. Publikacija izhaja občasno, v njej so objavljene geografske monografije geografov iz Geografskega instituta. V knjižnici Oddelka za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani imamo podatke le o tretjem zvezku periodične publikacije Posebno izdanie. V njej je objavljena geografska študija M. Panova o socialni geografiji in prostorskem planiranju v SR Makedoniji. Ta študija je bila objavljena že leta 1976.

Učiteljski tovarš (List za šolo in dom. List 24, tečaj XII, str. 378, Ljubljana 15. decembra 1872) je izhajal dvakrat mesečno. Urednik je bil Andrej Praprotnik, ki je bil ravnatelj v mestni "četvertorazredni" ljudski šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani in ud cesarsko kraljevega deželnega šolskega svetovništva za Kranjsko. Odlomek priča, da so učitelji v štirirazredni osnovni šoli pred 119 leti razmišljali o metodah poučevanja, kartografiji, poznavanju domačega kraja in še marsičem. Zapis potrjuje, da ima poučevanje zemljepisa med Slovenci kar častitljive temelje in tradicijo.

"NEMI ZEMLJEVIDI (Z ZBORA LJUTOMERSKIH UČITELJEV 30.12.1871.)

Važnost zemljepisnih znanosti se je že po večem povsod spoznala. Zavaljo tega se je zemljepisni nauk vdomačil tudi v naj nižih, t. j. v ljudskih ali narodnih šolah. Nihče naj bi ne bil, da ne bi vsaj sploh nekoliko vedel o zemlji, na kateri živi človeški rod, ali saj o oži svoji domovini, za katero bi se moral že iz domoljubja zanimati. Kdor hoče kak namen gotovše doseči, rabiti mora za to prava sredstva. Kdor si hoče zemljepisa do dobrega naučiti, in to v kratkem času, z malim trudom, posluševati se mu je tudi naj primernejših pomočkov. Zemljepis je šteje se med rečne nauke, pri katerih se z najboljšim vspehom podučuje na kazavni način, s pomočjo slik, z e m l j e v i d o v, ki nam na papirji v majhni meri predstavljajo ali celo zemljo, ali dele sveta, posamne države in dežele, ali gore in hribe, ali morje, reke in potoka, ali mesta, terge in vasi itd. Zemljevide, pri katerih so vse našteje reči opisane, t.j. zaznamovane z imeni, imenujemo n a v a d n e (normalne) ali g o v o r e č e zemljevide. Nasproti pa pravimo zemljevidom brez imen, da so n e m i (mutasti) zemljevidi. O koristi in rabi teh hočemo nekoliko spregovoriti. Nemi zemljevidi imajo namen, da se učenec več in boljše nauči zemljepisa, da je pri učenju delavnejši, pazljivši, sploh da svoje duševne zmožnosti bolj budi, da mu je učenje to prijetnejše in kratkočasnejše. Tudi za učitelje imajo nemi zemljevidi prednost, da se učitelj lahko popolnoma prepriča o vednosti učencev.

Pri popisanih navadnih zemljevidih ni toliko težavnosti razlagati to ali uno deželo, to ali uno gorovje ali porečje; kajti vse to je zaznamovano z imeni manj ali več. Na nemih zemljevidih pa ni niti ene besede; učenec mora vse to sam uganiti, in prav uganiti. Kako je pa to mogoče?